
USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2022)0048

Prioriteti EU-a za 66. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. veljače 2022. o prioritetima EU-a za 66. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena (2022/2536(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir 66. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena i njezinu prioritetnu temu „Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojčica u kontekstu klimatskih promjena te politika i programa za smanjenje rizika za okoliš i rizika od katastrofa” te nacrt zaključaka iz te sjednice,
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i platformu za djelovanje od 15. rujna 1995. te ishode njezinih revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979.,
- uzimajući u obzir članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja UN-a do 2030., načelo prema kojem nitko ne smije biti zapostavljen, a posebno cilj održivog razvoja br. 1. u okviru kojega se želi iskorijeniti siromaštvo, cilj br. 3. u okviru kojega se ljudima želi zajamčiti zdrav život, cilj br. 5. u okviru kojega se želi postići rodna ravnopravnost i poboljšati životne uvjete za žene, cilj br. 8. u okviru kojega se želi ostvariti održivi i gospodarski rast te cilj br. 13. u okviru kojega se želi poduzeti hitne mjere za borbu protiv klimatskih promjena i njihovih učinaka,
- uzimajući u obzir sporazum potpisan 12. prosinca 2015. na 21. konferenciji stranaka (COP21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) u Parizu (Pariški sporazum),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o 25. obljetnici Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD25) (sastanak na vrhu u Nairobiju)¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2018. o ženama, rodnoj ravnopravnosti i pravednoj klimatskoj politici²,

---

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0315.

² SL C 458, 19.12.2018., str. 34.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2020. o rodnoj ravnopravnosti u vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a¹,
  - uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena u vanjskim odnosima za razdoblje 2021. 2025. (GAP III),
  - uzimajući u obzir strategiju EU za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025. od 5. ožujka 2020.,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o stanju u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u EU-u u kontekstu zdravlja žena²,
  - uzimajući u obzir zaključke o rodu i klimatskim promjenama usvojene na 26. konferenciji stranaka UNFCCC-a (COP26) održanoj u Glasgowu od 31. listopada do 6. studenog 2021.,
  - uzimajući u obzir članak 157. stavak 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je ravnopravnost muškaraca i žena temeljno načelo EU-a, sadržano u Ugovoru o Europskoj uniji i Povelji o temeljnim pravima; budući da je rodno osviještena politika stoga važan alat u integraciji tog načela u sve politike, mjere i djelovanja EU-a, uključujući vanjsko djelovanje;
  - B. budući da se na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama održanoj 1995. u Pekingu 189 vlada širom svijeta, uključujući Europsku uniju i države članice, obvezalo predano raditi na rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju svih žena i djevojčica;
  - C. budući da se Pekinškom platformom za djelovanje iz 1995. jasno utvrdila veza između roda, okoliša i održivog razvoja te se potvrdilo da žene imaju stratešku ulogu u razvoju održivih i ekološki prihvatljivih obrazaca potrošnje i proizvodnje te da je potrebno da žene ravnopravno sudjeluju u donošenju odluka o okolišu na svim razinama;
  - D. budući da se u ciljevima održivog razvoja prepoznaje veza između postizanja rodne ravnopravnosti i svih ciljeva održivog razvoja, uključujući cilj održivog razvoja br. 13 o klimatskim promjenama, čime se pruža mogućnost rješavanja temeljnih uzroka rodne nejednakosti, a time i jačanja otpornosti žena na klimatske promjene;
  - E. budući da je rodna nejednakost, u kombinaciji s klimatskim i okolišnim krizama i katastrofama, jedan od najvećih izazova našeg doba, s prekograničnom dimenzijom koja utječe na cijeli planet i ima nerazmjern utjecaj na žene u svojoj raznolikosti, posebno one koje se suočavaju s intersekcijskom diskriminacijom te one koje se nalaze u marginaliziranim situacijama i u konfliktnim okruženjima;
  - F. budući da su žene u svojoj raznolikosti u ranjivijem položaju te se suočavaju s većim rizicima i opterećenjem zbog učinaka klimatskih promjena te ekoloških i prirodnih katastrofa iz različitih razloga, od nejednakog pristupa resursima, obrazovanju, mogućnostima zapošljavanja i zemljišnim pravima do prevladavajućih

¹ SL C 404, 6.10.2021., str. 202.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0314.

društvenih i kulturnih normi i različitih iskustava u vezi s intersekcijskom diskriminacijom;

- G. budući da dosad nezabilježena kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 i njezine višestruke posljedice na društvo, uključujući produbljivanje već postojećih društvenih i rodni nejednakosti, mogu negativno utjecati na provedbu učinkovitog rodno osjetljivog klimatskog djelovanja;
- H. budući da do klimatskih promjena dolazi na svjetskoj razini, ali da one imaju veći razoran utjecaj na države i zajednice koje su najmanje odgovorne za globalno zagrijavanje; budući da će oni s manje financijskih sredstava potrebnih za prilagodbu biti najviše pogođeni i najviše trpjeti učinke klimatskih promjena;
- I. budući da klimatske promjene uzrokuju pojačano raseljavanje, s obzirom na to da su ljudi prisiljeni, privremeno ili trajno, napustiti svoje domove u slučajevima kada njihov okoliš postane nemoguć za život; budući da je od 2010. svake godine u prosjeku 21,5 milijuna ljudi raseljeno zbog katastrofa povezanih s klimom; budući da prema podacima UN-a žene i djevojčice čine 80 % osoba raseljenih zbog klimatskih promjena i onih koje su najviše pogođene ekstremnim temperaturama i prirodnim katastrofama;
- J. budući da nepovoljni učinci klimatskih promjena i njihove negativne posljedice na socioekonomsku situaciju mogu dovesti do ozbiljnog kršenja temeljnih prava žena i djevojčica, posebno za interno raseljene osobe, migrante i tražitelje azila, kao što su povećani rizici od seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, iskorištavanja i trgovine ljudima, prisilni brakovi, prisilno uzimanje organa i učinci koji proizlaze iz ograničenog pristupa zdravstvenoj skrbi, uključujući uslugama reproduktivnog i mentalnog zdravlja;
- K. budući da su rodna ravnopravnost i prava žena preduvjet za održivi razvoj, učinkovito upravljanje klimatskim izazovima, okolišni mir i stabilnost te postizanje poštene i pravedne tranzicije u kojoj nitko nije zapostavljen; budući da sve mjere u području klime moraju uključivati rodnu i intersekcijsku perspektivu te osigurati ravnopravno sudjelovanje žena u svoj njihovoj raznolikosti u tijelima za donošenje odluka na svim razinama;
- L. budući da neravnopravno sudjelovanje žena u postupcima donošenja odluka i na tržištima rada dovodi do nejednakosti i često sprečava žene da u potpunosti doprinose i sudjeluju u donošenju politika, planiranju i provedbi u vezi s klimatskim promjenama te rizikom za okoliš i rizikom od katastrofa;
- M. budući da rodno osjetljiva pravedna tranzicija ima potencijal za stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta za žene; budući da se žene i dalje suočavaju sa strukturnim i kulturnim preprekama sudjelovanju u svim aspektima ostvarivanja energetske i klimatske tranzicije; budući da je u pogledu zapošljavanja energetske sektor i dalje jedan od najmanje rodno uravnoteženih sektora gospodarstva na svjetskoj razini;
- N. budući da klimatske promjene i siromaštvo nerazmjerno utječu na žene, posebno samohrane majke, one koje se suočavaju s intersekcijskom diskriminacijom i one iznad dobi za umirovljenje; budući da je također vjerojatnije da će žene u svoj svojoj raznolikosti u nekom trenutku života doživjeti energetske siromaštvo; budući da bi ekološka tranzicija također trebala uzeti u obzir socijalnu i rodnu dimenziju;

- O. budući da su mnoga mala poljoprivredna gospodarstva u vlasništvu žena koje će biti nerazmjerno pogođene klimatskim promjenama i ekstremnijim vremenskim prilikama, što dovodi do nestašice hrane i vode te ih čini podložnijima pothranjenosti;
- P. budući da se Pariškim sporazumom utvrđuje da stranke trebaju uzimati u obzir svoje obveze, među ostalim u pogledu ljudskih prava i rodne ravnopravnosti, pri poduzimanju mjera u borbi protiv klimatskih promjena u okviru provedbe Sporazuma;
- Q. budući da žene moraju imati snažniju ulogu u području klimatskih promjena kao predvodnice, izabrane predstavnice, stručnjakinje i tehničke akterice promjena; budući da su žene i dalje nedovoljno zastupljene u tijelima za donošenje odluka o klimatskim promjenama na nacionalnoj razini u državama članicama EU-a i na razini EU-a, uključujući Europski parlament te predstavljaju samo 32 % radne snage u području obnovljive energije na globalnoj razini¹;
- R. budući da je rodna dimenzija klimatskih promjena prepoznata u strategiji EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025.; budući da GAP III prvi put obuhvaća prioritetno područje o klimatskim promjenama i okolišu; budući da klimatska politika EU-a može znatno utjecati na zaštitu ljudskih prava i promicanje rodno osjetljivih klimatskih politika na svjetskoj razini;

Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojčica u kontekstu klimatskih promjena te politika i programa u području rizika za okoliš i rizika od katastrofa

1. upućuje sljedeće preporuke Vijeću:
  - (a) da potvrdi svoju nepokolebljivu predanost Pekinškoj platformi za djelovanje i naknadnim revizijskim konferencijama te brojnim djelovanjima za rodnu ravnopravnost koja su u njoj sadržana;
  - (b) da naglasi važnost pozitivnog ishoda 66. sjednice Komisije UN-a o statusu žena koja će se održati od 14. do 25. ožujka 2022., među ostalim donošenjem niza ambicioznih obveza usmjerenih na budućnost navedenih u političkoj izjavi;
  - (c) da zajamči potpunu uključenost Parlamenta i njegova Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost u postupku donošenja odluka o stajalištu EU-a na 66. sjednici Komisije UN-a o statusu žena te da osigura da ima odgovarajuće informacije i pristup dokumentu o stajalištu EU-a prije pregovora;
  - (d) da zajamči da EU pokaže snažno vodstvo i zauzme jedinstveno stajalište o važnosti osnaživanja žena i postizanja rodne ravnopravnosti u kontekstu borbe protiv klimatskih promjena te da poduzme snažne mjere kako bi jednoglasno osudio svaki oblik nazadovanja u pogledu rodne ravnopravnosti ili mjera kojima se ugrožavaju prava, autonomija i emancipacija žena u svim područjima;
  - (e) da se obveže na snažnu potporu radu organizacije UN Women, koja je središnji

---

¹ Briefing EPRS-a, „Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities” (Pekinška platforma za djelovanje, pregled nakon 25 godina i izgleđi za budućnost), 27. veljače 2020., dostupno na: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194)

akter u sustavu UN-a za promicanje prava žena i okupljanje svih relevantnih dionika kako bi se potaknula promjena politike i koordiniralo djelovanje; da pozove sve države članice UN-a, zajedno s EU-om, da osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za organizaciju UN Women;

- (f) da ponovno potvrdi obveze u pogledu rodne ravnopravnosti i osnaživanja svih žena i djevojčica preuzete na relevantnim sastancima na vrhu i konferencijama UN-a, uključujući Međunarodnu konferenciju o stanovništvu i razvoju te njezin program djelovanja i zaključne dokumente njezinih preispitivanja;
- (g) da prepozna da su žene u svojoj njihovoj raznolikosti, posebno pripadnice autohtonih naroda i članice drugih zajednica koje ovise o prirodnim resursima, nerazmjerno pogođene klimatskim promjenama, uništavanjem okoliša i katastrofama, kao što su gubitak ekosustava, gubitak pristupa ključnim prirodnim resursima, pothranjenost te respiratorne bolesti, bolesti povezane s vodom i vektorske bolesti;
- (h) da primi na znanje učinke pandemije bolesti COVID-19 na rodno osjetljivo klimatsko djelovanje i da osiguraju da se ti učinci odražavaju u svim klimatskim politikama i programima te da im je cilj jačanje otpornosti i sposobnosti prilagodbe žena;
- (i) da ponovno istakne svoj cilj podupiranja i razvoja obnovljenog petogodišnjeg akcijskog plana za rodnu ravnopravnost dogovorenog na konferenciji COP25 radi promicanja rodne ravnopravnosti u procesu UNFCCC-a te da pruži primjer tako što će se obvezati na postizanje rodno uravnotežene zastupljenosti u delegacijama pri UNFCCC-u;
- (j) da jasno istakne da žene i djevojčice ne trpe samo posljedice klimatskih promjena, već su i snažne nositeljice promjena u klimatskoj tranziciji; da se obveže na smisleno i ravnopravno sudjelovanje žena u svojoj njihovoj raznolikosti u tijelima za donošenje odluka na svim razinama u području klimatske politike i djelovanja, kao i u rješavanju situacija nakon sukoba; da zajamči ravnopravno sudjelovanje žena u osmišljavanju i provedbi ambicioznih i lokaliziranih programa pripravnosti, ublažavanja i prilagodbe, čime se osigurava učinkovito rodno transformativno djelovanje u području klime, smanjenje rizika od katastrofa te uključivo i održivo upravljanje prirodnim resursima; da promiče široko i konstruktivno sudjelovanje civilnog društva, organizacija žena i marginaliziranih skupina u donošenju odluka i oblikovanju politika na svim razinama; da potiče sudjelovanje mladih ljudi i osobito mladih žena;
- (k) da poduzme hitne mjere za borbu protiv klimatskih promjena kako bi se spriječilo da ljudi napuštaju svoje domove i zajednice, čime bi se suzbila sve veća pojava raseljavanja prouzročenog klimatskim promjenama;
- (l) da zagovara, podupire i poduzima konkretne mjere za zaštitu žena izloženih riziku zbog klimatskih promjena i ekoloških katastrofa, posebno od raseljavanja, siromaštva, trgovine ljudima, rodno uvjetovanog nasilja i nesigurnosti opskrbe hranom, kao i prijetnji njihovim sredstvima za život, da osigura da imaju pristup osnovnim uslugama i odgovarajućim i pristupačnim sanitarnim uvjetima te da štiti njihovo fizičko i mentalno zdravlje, uključujući spolno i reproduktivno

zdravlje i prava;

- (m) da pojača svoju predanost borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja u svim njegovim oblicima, posebno u svjetlu povećanog rizika za žene pogođene klimatskim promjenama; da ojača preventivne mjere i osigura potporu žrtvama kako bi se izbjegla sekundarna viktimizacija; da se u okviru regionalnog i međunarodnog partnerstva dodatno obveže na usmjeravanje i financiranje borbe protiv rodno uvjetovanog nasilja;
- (n) da u svojim vanjskim odnosima i u svim odredbama o ljudskim pravima u međunarodnim sporazumima riješi i oštro osudi porast rodno uvjetovanog nasilja povezanog sa sukobima, uključujući seksualno nasilje, osobito u područjima pogođenima klimatskim promjenama;
- (o) da se zalaže za provedbu ciljanih mjera za rodnu ravnopravnost u kombinaciji s rodno osviještenom politikom u politikama u području okoliša i klimatskih promjena; da provede sustavne procjene utjecaja na rodnu ravnopravnost na temelju prikupljanja razvrstanih podataka kako bi se bolje razumjeli rodno specifični aspekti klimatskih promjena i prirodnih katastrofa te osiguralo stručno znanje o rodnim pitanjima u relevantnim klimatskim aktivnostima i politikama, među ostalim u okviru europskog zelenog plana; da usvoji i provede rodno osjetljiv proračun, prakse i planove kako bi se osigurala odgovarajuća sredstva za promicanje rodne ravnopravnosti;
- (p) da prepozna poveznice između rodno osjetljivog klimatskog djelovanja i pravedne tranzicije u cilju promicanja uključivih mogućnosti za sve u zelenom gospodarstvu; da zajamči da se u svim politikama povezanima sa zelenom tranzicijom uzimaju u obzir rodno specifične potrebe i da one ne utječu negativno na žene, djevojčice i osobe koje se suočavaju s intersekcijskom diskriminacijom;
- (q) da se obveže na organiziranje osposobljavanja za službenike EU-a koje je usmjereno na rodnu ravnopravnost, osobito za one koji se bave razvojnim i klimatskim politikama;
- (r) da izgradi i ojača otpornost žena i djevojčica u kontekstu klimatskih promjena, uništavanja okoliša i katastrofa ulaganjem u rodno osjetljive socijalne usluge, zdravstvene sustave i sustave skrbi te osiguravanje dostojanstvenog rada;
- (s) da se zalaže za pojačane napore za veće uključivanje žena na tržište rada i za poboljšanje potpore ženskom poduzetništvu u područjima klimatske i okolišne tehnologije te istraživanja; da potiče inovacije u tim ključnim područjima uz istodobno poticanje financijske neovisnosti žena;
- (t) da pozove EU i države članice da promiču pristup žena u svoj njihovoj raznolikosti novim mogućnostima zapošljavanja u zelenoj tranziciji kako bi se osiguralo da zelena radna mjesta budu jednako korisna i dostupna svima; da olakša i poveća pristup žena informacijama i obrazovanju, među ostalim u područjima znanosti, tehnologije i ekonomije, čime će se poboljšati njihovo znanje, vještine i prilike za sudjelovanje u donošenju odluka o okolišu uz istodobnu borbu protiv rodnih stereotipa;

- (u) da primi na znanje činjenicu da su sektori u kojima žene predstavljaju većinu radne snage ugljično neutralni (kao što je skrb); da iskoristi tu činjenicu i mogućnosti koje nudi te da promiče te sektore kao sredstvo za borbu protiv klimatskih promjena i pravednu tranziciju;
- (v) da pozove države članice i EU da u potpunosti provedu GAP III i ostvare ciljeve prioritetnog područja u vezi s klimatskim promjenama i okolišem;
- (w) da zaštiti prava žena koje se bore za ljudska prava u području okoliša i pruži im posebnu potporu te da osigura da se istraže kršenja i povrede tih prava i da se odgovorne osobe pozovu na odgovornost; da zajamči potporu lokalnih organizacija za prava žena pružanjem odgovarajućih financijskih sredstava i uklanjanjem ograničenja koja im onemogućuju djelovanje;
- (x) da naglasi potrebu za zaštitom i promicanjem prava skupina koje se suočavaju s višestrukim i intersekcijskim oblicima diskriminacije, uključujući žene s invaliditetom, crkinje i žene koje nisu bijele, migrantice i pripadnice etničkih manjina, starije žene, žene u ruralnim i rijetko naseljenim područjima, samohrane majke i LGBTIQ osobe; da radi na promicanju koncepta borbe protiv višestruke diskriminacije i da uključi intersekcijsku analizu u sva tijela UN-a te EU i njegove države članice;

o

o o

2. nalaže svojoj predsjednici da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te posebnom predstavniku Europske unije za ljudska prava.